

122/2011¹ SAYILI TAVSİYE KARARI

KEİ Ülkelerinde Dünya Sağlık Örgütü Sağlık Standartlarına Uyum

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Parlamenter Asamblesi (KEİPA), yaşam kalitesini sürekli kılmak veya artırmak için temel gereklilikler olan sürdürülebilir sağlık ve temiz bir çevrenin sağlık ve ekonomik refaha bağlı olduğunun tamamen bilincinde bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) Binyıl Kalkınma Hedeflerinden (BKH) bir tanesi yoksulluğu azaltmayı ve insanların sağlığını ve genel refahını artırmayı amaçlamakta olup tüm insanların temiz sudan ve temel sağlık şartlarından faydalanma hakkı olduğunu öngörmektedir.
2. KEİPA, KEİ Ülkelerinin BKH'lere bütünüyle ulaşma taahhüdüne dikkat çekmektedir. Bu bağlamda Asamble, devlet başkanlarının ve hükümet başkanlarının, 25 Haziran 2007 tarihli *Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü On Beşinci Kuruluş Yıldönümü Zirvesi Beyannamesi'nde de ifade edilen*, "BM Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerde ulaşılmasına katkıda bulunma taahhüdünü pekiştiren" kararını yeniden vurgulamaktadır.
3. KEİPA, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yayınlanan ve 194 ülke üzerinde (KEİ ülkeleri de dahil) bağlayıcılığa sahip uluslararası yasal bir belge olan Uluslararası Sağlık Tüzüğü (IHR) 2005'in, sağlık ve güvenliğe yönelik mikrobiyal tehditlere karşı işbirliği içerisinde mücadele etmek suretiyle küresel sağlık güvenliğini teşvik etmek amacıyla bir çerçeve sağladığını kabul etmektedir. Bu açıdan KEİPA, tıbbi ya da sağlığı ilgilendiren, kazara ya da kasti oluşmuş tüm halk sağlığı tehditlerini tespit etme, değerlendirme ve müdahalede bulunma kapasitelerine ve yeteneklerine sahip olmanın tüm ülkelerin müşterek menfaatine olduğunu kabul etmektedir.

¹ *Raportör*: Sayın Panagiota Zouni, Komisyon Üyesi – Yunanistan.

2 Temmuz 2011 tarihli asamble müzakeresi (Bkz Doc.: GA37/CC36/REP/11, *Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu'nun* 30 Mart 2011 tarihinde Erivan'da görüşülen *KEİ Ülkelerinde Dünya Sağlık Örgütü Sağlık Standartları'na Uyum* hakkındaki Raporu; *Raportör*: Sayın Vardan Khachatryan, Komisyon Üyesi, Ermenistan)

Müzakere metni Otuz yedinci Genel Kurul tarafından 2 Temmuz 2011 tarihinde Kiev'de kabul edilmiştir.

4. KEİPA, DSÖ'nün, tüm ülkelere ve tüm ilgili sektörlerdeki ortaklara birlik beraberlik çağrısında bulunma, en iyi teknik desteği bir araya getirme ve IHR'nin etkin ve zamanında uygulanması için gerekli kaynakları seferber etme konusundaki BM emrinin yerine getirilmesindeki katkısını ve öncü rolünü takdir etmektedir. Asamble, politika oluşturmayı ve karar vermeyi destekleyen objektif ve güncel bilgileri yayma, sağlık alanındaki yatırımları teşvik etme ve mevcut ortaklıkları güçlendirme ve yeni işbirlikleri oluşturma girişimini desteklemektedir.
5. KEİPA, KEİ'nin Sağlık ve Eczacılık Çalışma Grubu çerçevesinde, 2010-2011 Eylem Planı kapsamında sağlık ve halk sağlığı sektörlerinde üye ülkeler arasındaki işbirliğini geliştirme çabalarını takdirle karşılamaktadır. Asamble, biyolojik maddelerin neden olduğu bölgesel ve sınır ötesi acil durumlara (KEİ Ülkelerindeki tehlikeli hastalıklar da dahil) karşı beklenmedik durum önlemleri olarak, bilgi alışverişi için kriterler, prosedürler ve mekanizmalar geliştirmeyi ve oluşturmayı ve DSÖ-KEİ işbirliğini teşvik etmeyi amaçlayan bu girişimi memnuniyetle karşılamaktadır. Asamble, Çalışma Grubu'nun *KEİ Ülkeleri'nde Sağlık Koruması Alanında İşbirliği hakkındaki Anlaşma Taslağı* üzerinde çalışma kararını da memnuniyetle karşılamaktadır.
6. KEİPA, IHR çerçevesinde gerekli olduğu üzere KEİ ülkelerinde çekirdek kapasite oluşturmaya yönelik kaydedilen büyük ilerlemeden dolayı hoşnutluğunu ifade etmektedir. Bununla birlikte, IHR'nin etkili şekilde uygulanması için daha yapılacak çok iş bulunmakta olup, ulusal hükümetlerin gösterdiği anlamlı çabalara rağmen sağlık hedefleri konusundaki ilerleme yavaş, yetersiz ve fasılalı gerçekleşmiştir. Acil önceliği olan hususlar mevzuatta yapılacak değişiklikler, giriş noktalarında kapasitenin ve denetimin güçlendirilmesi ve gıda güvenliği, kimyasal güvenliği ve radyo-nükleer boyutlardır. Asamble küresel toplumun, kriz zamanlarında beklenmedik durum yönetimi çerçevesini destekleyerek, sağlık ihtiyaçlarına bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde cevap vermeyi süratlendirecek eylemleri hızlandırma konsensüsünü memnuniyetle karşılamaktadır.
7. KEİPA, KEİ bölgesindeki istikrarsız siyasi iklimin ve çözümsüz çatışmaların, sağlıkla ilgili faaliyetlerde ikili ilişkilerin geliştirilmesini engellediği konusundaki derin endişesini ifade etmektedir.
8. KEİPA, Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu çerçevesi dahilinde hazırlanan, *KEİ Ülkeleri arasında Halk Sağlığı Alanında İşbirliği* hakkındaki 44/2000 sayılı Tavsiye Kararını; *KEİ Ülkelerinde Yoksulluğa Karşı Mücadele* hakkındaki 74/2003 sayılı Tavsiye Kararını; ve *KEİ Ülkelerinde Yaşam Kalitesinin Artırılması* hakkındaki 100/2007 sayılı Tavsiye Kararını hatırlatmaktadır. Asamble, tıbbi ve sağlıkla ilgili düzenlemelerin uygulanması konusundaki ilerlemenin etkin taahhütler ve yerel ve ulusal düzeylerdeki eylemler vasıtasıyla ve aynı zamanda uzman bölgesel ve uluslararası örgütlerle işbirliği ve bilgi paylaşımı suretiyle sağlanabileceğine inanmaktadır.
9. **Yukarıda yazılanlar ışığında KEİPA, KEİ üyesi ülkelerin parlamentolarına ve hükümetlerine:**
 - i. ulusal sağlık denetiminin ve müdahale kapasitelerinin gerekli işlevsel kriterleri yerine getirmesini *sağlamaları* ve süresi dahilinde DSÖ uluslararası sağlık standartlarının karşılanacağı bir zaman dilimi *belirlemeleri*;
 - ii. uluslararası seyahat ve taşımacılıkta kullanılan sertifikalar ve uluslararası limanlar, havalimanları ve kara geçişlerine ait şartlar da dahil olmak üzere teknik ve diğer düzenleyici fonksiyonları *güncellemeleri ve revize etmeleri*;

- iii. sağlık ve hijyen hizmetlerinin kapasitesini ve kalitesini IHR amaçları ile uyumlu şekilde artırmak için *gerekli bütçe ayarlamalarını yapmaları*;
- iv. sağlık ve epidemiyolojik denetim faaliyetlerinde bulunan ulusal kuruluşların görev ve sorumluluklarını belirlemek için ulusal sağlık stratejileri *geliştirmeleri* ve gerekli düzenlemeleri *formüle etmeleri*;
- v. ulusal eylem planları *geliştirmeleri* ve ulusal denetim ve müdahale sistemleri hususundaki IHR şartlarını *yerine getirmeleri*;
- vi. ivedi sağlık sorunlarını derhal ele almak amacıyla sağlık, temizlik ve hijyen konusunda mevcut bilgilerin artırılmasını ve zamanında yayımlanmasını *garanti etmeleri*;
- vii. sınırlardan başlayarak ve ülke genelindeki tıbbi tesisler ağı vasıtasıyla her tarafa yayılarak hastalık denetleme ve müdahale sistemlerini *güçlendirmeleri*;
- viii. mevcut yasal çerçeveyi ve gerçek zamanlı elektronik denetleme sistemlerinin uygulanmasını geliştirmek için *gerekli tedbirleri almaları*;
- ix. DSÖ ile aradaki acil haberleşme için IHR Ulusal Odak Noktaları ve DSÖ İrtibat Noktaları sistemini aktif hale getirecek gerekli politikaları ve kurumsal düzenlemeleri *oluşturmaları*;
- x. hükümetlerin, kamu ve özel kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin ve çok taraflı örgütlerin, sağlık ve sağlık hizmetleri konusunda çok taraflı anlaşmaların geliştirilmesi ve uygulanması hususunda bölgesel konsensüs oluşturma yönünde harekete geçmelerini *teşvik etmeleri*;
- xi. KEİ Sağlık ve Eczacılık Çalışma Grubu'na, *KEİ dahilinde Müşterek Epidemiyolojik Denetim Stratejisi'ni* ve *KEİ Ülkeleri'nde Sağlık Koruması Alanında İşbirliği hakkındaki Anlaşma Taslağı'nı* daha da geliştirmesi için gerekli desteği *sağlamaları*

tavsiyesinde bulunmaktadır.

10. KEİPA, KEİ Dış İşleri Bakanları Konseyini bu Tavsiye Kararını değerlendirmeye davet etmektedir.